

MÜHENDİS VE İKTİSAT

Muammer ÖCAL*

ÖZET :

Yüksek Mühendislik öğrenimine iktisat öğrenimi eklenirse, bunun getireceği faydalar kısaca açıklanmaktadır.

Batı Almanya'da son yıllarda, Yüksek Mühendislere iktisadi bilgilerin verilmesi için, bazı Yüksek Mühendis yetiştirilen kurumlara iktisat fakültesi de eklenmiştir. Buna Berlin, Darmstadt, Karlsruhe, Münih ve Aachen şehirlerinin yüksek öğretim kurumları öncülük etmiştir. Münih ve Aachen'de, esas öğrenimden sonra Yüksek Mühendislik unvanım kazananlar iktisat öğrenimini yapabilmekte ve bu öğrenim iki yıl devam etmektedir. Diğerleri ise, esas öğrenim ile iktisat öğrenimi arasındaki zamanı kesin olarak ayırmamaktadır.

Adına "Tamamlayıcı öğrenim" veya "Ek öğrenim" diyebileceğimiz bu öğrenim ile Y. Mühendislerin iktisadi bilgilerinin genişletilmesi amacı güdülmektedir. Bu şekilde yalnız iktisatçılık öğrenimi yapmış olanların çalışmaları desteklenmiş olur ve iktisadın önemi daha geniş bir sınıf tarafından anlaşılmış olur.

Yüksek Mühendislik Öğrenimine iktisat öğrenimi eklenirse, bunun getireceği faydalar iki bölüme ayrılabilir:

1 — Bir işletmenin edineceği faydalar,

2 — Geniş çapta sağlanabilecek faydalar. Aslında ibi iki bölüm birbirine karşıt değildir ve birbirlerini tamamlamaktadır.

1 — İşletmenin edineceği faydalar:

a) İktisadi kararların dayandığı istatistikler başlangıçtanberi faydalanabilecek bir şekilde hazırlanır.

b) Teknik bir eleman işletme içerisindeki bağıntıların inceliklerini ve tümünü iktisadi çerçeve içerisinde görebilirse, masrafların kiEilabiieceği yerler kolaylıkla açığa çıkar.

c) Teknik meseleler hakkında verilen kararlarda, kararların iktisadi yanı da aydınlatılır ve böylece tek yanlı veya yanlış kararlara engel olunabilir.

d) Bir iş için gerekli olan işçi sayısının tesbiti, iktisadi cephe göz önünde tutularak yapılabilir.

2 — Geniş çapta sağlanabilecek faydalar:

a) İşletme için verilen kararlar ile memleketin ve çevrenin iktisadi şartları arasındaki bağıntılar gözden kaçamaz.

b) İktisadi yeniliklere ve değişmelere karşı teknik elemanların anlayışı geliştirilmiş olur.

c) Teknik ve iktisadi gelişme ve değişmelerin birbirilerine karşı sıhhatli bir durumda bulunmaları sağlanmış olur.

Endüstri alanında gelişmekte olan Türkiye'nin iktisattan • anlayan aydınlara olan ihtiyacı büyüktür. Ve bu yöndeki masraf da yatırımların en önemlisidir.

Türkiye'nin içerisinde bulunduğu iktisadi güçlüklerden kurtulabilmesi için her türlü sermaye kaybına ve sermaye yıpranmasına engel olabilmelidir. Bu da iktisadi düşünebilenlerin çokluğuyla doğru orantılıdır.

*)Maden Yük. Müh.